

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nucleus Casuum Conscientiæ Sive Brevis Notitia Eorum
quæ scitu vel necessaria, vel valde vtilia sunt
Confessarijs in primo ingressu ad audiendas Confessiones**

Agostini, Giuseppe

Coloniae Agripp., 1644

De Duello.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41767

DE DVELLO.

1 **D**Vellum, de quo loquimur, est pugna duorum cum periculo mortis, aut vulnerationis grauis, ex aliquo illicito fine, & ex condicto assumpta. siue id publicè, siue priuatim fiat. Differt à simplici rixa, quia hæc non fit ex condicto, sed ex subito aliquo casu. Dicitur, duorum, quia ita communiter fit inter duos: quamuis eadem esset ratio, si plures ex vna parte, & plures ex alia pugnarent ex condicto, propter priuatas inimicitias, aut dissentiones, designando locum, & tempus. Est autem duellum regulariter prohibitum, non solum iure naturæ; sed etiam Humano, & Ecclesiastico: & maximè ex Tridentino, & ex Bullis Pij IV. Gregor. XIII. & Clem. VIII. Imò additur pœna excommunicationis latæ sententiæ, & aliæ pœnæ.

2 Excommunicantur autem in Tridentino omnes Superiores temporales, concedentes locum ad duellum in suis terris. Secundò duellum committentes.

Tet.

Tertiò patrini, consulentes, suadentes, & spectatores: id est qui non casu sunt spectatores, sed ex consilio, tamquam socij, & comites, aut ex professo ad tale spectaculum accedentes. Hæc autem excommunicatio ex vi Concilij non est reseruata.

3 At verò ex decretis aliorum Pontificum, primò extenditur excommunicatio etiam ad duellum priuatum sine patrinis, & ad permittentes, & non prohibentes Principes, fauentes, & nõ puniētes. Itē ad fautores, adherentes, portantes chartas duelli, subscribentes, affigentes, & publicantes, dictantes, componentes, mittentes, deferentes, diuitantes, imponentes, uel etiã solo verbo denunciātes, consiliū, & fauorem præbentes. Et quidem hæc excommunicatio, quoad omnes has personas, est reseruata Papæ: potest tamē tolli ab habentibus casus Papales in genere. At verò in terminis bullæ Gregorij XIII. ita reseruatur Papæ; ut non possit tolli intra Italiam, extra Urbem. nisi ex speciali facultate, sicuti in Regno Siciliæ per Bullam. De quibus plura *Filliuc. to. 1.*

tr. 15.

tr 15. c. 1. n. 103. & to. 2. tr. 29. c. 8. & Sanch.
l. 2. de praecep. c. 39. Præterea agunt de duello
Azor. to. 3. lib 1. c. 5. Suar. de Char. disp. 13.
sect. ult. Bulla autem est tenoris sequen-
tis.

GREGORIUS EPISCO-
pus Seruus seruorum Dei ad
futuram rei memoriam.

AD tollendum detestabilem duello-
rum usum, Concilium Tridentinum
excommunicationem, & alias grauissimas
pœnas in concedentes locum ad monachiam,
ac pariter in pugnâtes, nec non patri-
nos, consulentes, suadentes, & spectatores, sa-
lubriter quidem decreuit. Sed in hoc
minum malitia, facinorosi non desunt, qui
quod publicè prohibitum est, priuatim exe-
qui non dubitent, dum se pœnas prædictas
hoc modo eludere posse arbitrantur.

Nos ad hac coercenda plenius, euidentius,
que prouidendum esse rati; considerantes
que duellum priuatum non minus cruentum,
& anima, & corpori noxium esse, quàm
quod publicè perpetratur, auctoritate Apo-
stolica statuimus, omnes illos, qui ex condi-
cto, statuto tempore, & in loco conuenio mo-
nema-

nomachiam commiserint: etiamsi nulli pa-
 trini, socijve ad id vocati fuerint, nec loci se-
 curitas habita, nullave prouocatoria litera,
 aut denunciationis chartula precesserint;
 censuris, & pœnis omnibus à lieto Concilio
 propositis teneri perinde, ac si publico, &
 consueto abusu singulare certamen iniuis-
 sent. Volentes etiam locorum Dominos, si
 certamen ex condicito huiusmodi permise-
 rint, aut quantum in se fuerit non prohibue-
 rint, omnesque illud fieri mandantes, insti-
 gantes, auxilium, consilium, vel fauorem
 dantes, equos, arma, pecuniam, com meatu,
 & alia subsidia scienter ministrantes,
 aut ex composito spectatores, vel socios quo-
 rum modo se se præbentes, ~~et idam censuris~~ &
 pœnis subiaceret etiam si illi, qui ad locum
 destinatum pugnaturi accesserunt, impediti,
 pugnam non commiserint: si per se ipsos non
 steterit, quo minus illa committatur. Hæc
 Gregorius.

4 Non censetur duellum, si duo exi-
 stentes in Ecclesia aliquid controuersie
 habeant, & ob reuerentiam loci sacri di-
 cant, egrediamur foras, & ibi pugnent.
 Similiter, si vnus videns inimicum
 suum armatum venire cōtra se, diuertat
 ad

ad armandum se, & iterum reuertatur ad pugnam: & similia. Quia propriè hic non intercedit conditum, & conuentio in aliquem locum, vel tempus, &c. Alia legite apud Auctores citatos, & alios.

DE LVDO.

LVdus importat quemdam contractum, quo vincenti tribuitur id, quod depositum est ad hunc finem. Est autem triplex. Alius, in quo maximè dominatur casus, & fortuna, & dicitur lusus alexæ. Alius, in quo maximè dominatur ars, vel industria, aut ingenium, & dicitur *ludus mixtus*. Et quidem *ludus mixtus* præcisè ludus est indifferens: & quamuis fieret præcipuè ex intentione lucrandi, non esset mortale per se. Et quamuis primi generis ludi sint iure civili prohibiti, propter pericula, & mala, quæ ex illis sequi solent; tamen hæc prohibitio non obligat ex se præcisè sub mortali. Similiter iure canonico tales ludi sunt Clericis prohibiti. Sed quia tales leges non sunt in tanto rigore usu receptæ; ideo aliqui excusant clericos à mortali,